



**Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi  
sacraru[m] literaru[m]**

**Geiler von Kaysersberg, Johannes**

**Argentorati, 24. Jan. 1513**

39 Jncauto[rum] (Stoß oder struch narren) Nole. Cadere ad casum aliorum  
cognitu[m] mirari de casu alio[rum]: [con]pati cade[n]tib[us] [et] cadere:  
cade[n]tes co[n]temnere [et] t[ame]n cadere: hortari ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70346](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70346)

# Aperte cōsultantium

lariter postea de singulis itidē dē r declarat: de q̄bō in pncipio hui⁹ q̄s dragesime in euāgelijs satis dictū est. Quāvis hec r qđē alia nō p̄prie r qđrate ad hāc p̄inciat turbā/ r suū postea habeant locum: tñ no cus ro/dūmō p̄sim. Dep̄dari desiderat q̄ thesaūz publice portat. Lumen p̄ vētum portandū inābī abscōlendū est/ als extingueſ.

Quinta nola; p̄pria secrēta p̄terita imprudēter p̄adere. Sunt q̄ ex passione timoris aut qđam alia p̄sternatōe secrēta sua extra p̄fessiones manifestat sine necessitate aut utilitate. Unū magnū eis possit eucnire p̄iculū: h̄ vicz q̄ is cui credidit secrētū/ postea idē sibi possit imp̄ropare/ aut alijs reuelare; vel saltē in casu cogi vt supiori reuelaret; non obstante q̄ sub sigillo secrēti recep̄sicer: secus si in p̄fessione ei dictū finis. Sed de h̄ vide Angelicā r summissas/ r Holkot lectōe. xxv. A. Itē videat Alexand̄ pre. iij. q. cxlvij. mēbro. iij. An possit alijs reuelare mas- lū alterius occulē sine p̄cō. Item Berson: an male loq̄ de alijs in corum absentia sp̄ sit malum.

M. Sēcta nola est: inimicis recōciliatis p̄tēfacere secrēta. Dicit yulgarē: Inimico recōciliato ne p̄fidias. Docet magnus ille Cirillus: si q̄s aliquē offendit sp̄ cū pauescat: sub tali parabola li. i. ca. xxiij. Gul pes calcās aspidē mordet/ r ip̄e remordēs recedūt ab iūcē. Postea cū sibi irez mutuo obuiarēt/ aut aspis: Dui te q̄siui vt pacē tecu facerē: r ore q̄ te p̄us momordi nūc oscularer: q̄r nihil melius pace. R̄ndit yul pes: Uez qđē dū v̄a fuerit: sinautē ficta/nihil ea p̄niciōs: tūc em̄ est lux obnubilās/ vita mortifera/ r dulcedo venenosa. Glade ḡ cū tua pa- cc: mibi sp̄ tumēdus est offensus. Namq̄ frēs Joseph quē offenderant adoleſcētes/ inuenerūt r senes. Quo dicto/ evitato hoste discessit. Et cui ḡ p̄tēfaciā cor meū. R̄ndo q̄ vni aut nulli. De q̄ alia ibidē para- bola de coruo r colubā ca. xx. quam videre poteris.

Septima nola: nō custodire sua secrēta a familia. Hostis domesti- cus p̄iculōsissim⁹ est. Itaq̄ diuitiū secrēta vix celari p̄nt: q̄r p̄ infideles famulos reuelant. Nō sunt eis alia p̄mittēda/ ab eis quoq̄ nō sūt alia de dñi factis rimāda/ nisi q̄ eoz officiū respiciūt. Accipe doctrinā hāc r tur⁹ eris ab inimicis r familia. Lōrēne oia tp̄alia: r inimici tibi non nocebūt. Glue aptis ianuis (vt Sene. dt) r familiā nō timebis. Roge- mus dñm rē.

Ex hac turma stultor̄z r q̄nquagesima in die ascensionis inferius posset eudi vna turba p̄ his stultis q̄ p̄pria secrēta alijs imprudēter p̄- dūt. Et posset inscri de his q̄ imprudēter celāt p̄pria secrēta: aut seorsum ponī vna sp̄ealis turma. Item alia turma de his q̄ alioz secrēta imprudēter p̄dūt. Item vna turma de his q̄ imprudēter alioz secrēta celant. Aut fieret vna ex his duab.

Feria. iij. post Palmarū. xi. Aprilis:

*Stultorum infinitus est numerus. Eccles. i. Sesta diei.*

**T**antum (Stofnarrē) vel (struchnarren) q. s. ex casu aliorū in stulticiā nō efficiunt̄ cauti/s; etiā ipi ruūt/rūt̄ alios viceant̄ rūt̄entes. Est plane sub hac turma maximus hominum numerus. Tantus seruū suū Esopū misit ut exploraret si multi in balneo essent homines/an pauci:sicqz foret turbus. Eridēs aut̄ Esopus/qz tot balnea introierat impingeret̄ in quedā lapidē:neqz aliquis eum de medio amoueret vnicō excepto: redītqz dices dño suo/qz vnicō dūtarat̄ est hō in balneo. Cū igit̄ venisset dñs in balneū/t marimā ibi offendisset turbā: indignatus ait: Et qd/nōne dixeras qz vnicō es; illuc hō. Rūs dit: t̄ ita vtiqz est. Ecce enī lapis iste quē vides in agulo sitū/in via ta cebat: oēsqz cū impingeret̄/nemo eū de medio amouit nisi vnicō: t̄ ilū solū hominem iudico/nō alios. Plane nō incōgrue dixerim̄ ita in via mox esse. Nemo ē q lapides scādali de medio amoucat/sed alterutruz scādalizam̄: t̄ instar eoz q in bello t̄ p̄flictu se p̄mūt/t̄ ad interitū p̄trudūt: in virtute ruim̄/t̄ ruere alios facim̄. Et stulticia alia alia trudit/t̄ stultū stult̄: sic fit/oēs trāsiliam̄ vñ post alterqz. Enī t̄ sapia pas clamat vidēs scādala hec: Ne mūdo a scādalis:necessit̄ est vt scādala fi ant̄/ve aut̄ illi p̄ quē. Sed bec missa faciētes/videam̄ nolas q̄s collegi/q̄b̄ dinosci p̄nt bi stulti.

Prima nola:cognoscere aliorū casū t̄ cadere. Cognoscere siue vide re stultos cadētes t̄ picula coqz clare intelligere: t̄ nibilomin̄ nō cauerere. Sūt q astuti sūt admodū/t̄ (vt dī vulgo) audiētes crescere gramina: t̄ tñ nō vitat̄ qd̄ vidēt̄ in alijs piculū maximū/s; eisdē virtus inuolunt̄:sicqz sciētes t̄ prudētes percūt̄. Dicim̄ ne hos prudētes t̄ sapientes: Nō plane: insipiētores enī sūt muribz: q̄ vt odore p̄ceperit quia mures capti fuerint in muscipula, cā nō intrat̄: opt̄; nimiz aq̄ feruēti odore hūc abluere. Ecce ad odorē cauti efficiūt̄/t̄ bi nō ad visū. Enī melī nosse hūc doctū t̄ sciolū quēadmodū p̄cecat̄/audi qd̄ in parabolis loq̄ Lyrill̄ li. i. ca. vi. Terebat aranea telā:t̄ cū musca eā (qz publi cā viā impediret̄) rep̄hēderet̄/rūndit̄: qz autoritate nature h̄ facio: qz doctrix effecta scolas meas in pl̄ semitis apnis extēdo. O doce ḡ me inq̄t̄ musca. Libent̄/ait aranca: accipe doctrinā meā p̄mā. Om̄i custos dia serua cor tuū/t̄ diligētia vigili oculū tuū:mortalium enī vita nō minus pēdet̄ ab oculoꝝ recritudine q̄z a corde: nunqz ḡ parit̄ abos claudas. Scda doctrina: palpētne tue p̄cedat gressus tuos:nec pes vñqz ducē oculū ancedat. Pes enī sapiētis est suꝝ/t̄ suorū pedū est stolidus. Tertia doctrina: vt ibi sp̄ pl̄ timcas vbi tibi plus arrider securitas: ac ibi min̄ speres vbi sp̄cs ī rīci specie pl̄ apparet. Sapiēs enī timet̄ t̄ de clinatis;s; stult̄ trāsīt t̄ p̄fidit̄. Docco igit̄ te q̄scere/moneo te cautela p̄cedere/t̄ pedē ad p̄uisum m̄ extēdere. Cedo igit̄ laqucos inquietus;

D q.

# Caudum

pono retiaculū fatuū/ac tormentū paro molestis. His auditis inq  
musca: Optima p̄cepta hec. R̄ndit aranea: Ulez qđem si hec facis: nā  
bonus intellectus oīb̄ facientib̄. Quid multa: musca regulaz̄ et mos  
nōtōis oblita/q̄ctis impatiens et incauta:cū in arance laqueū incidiss̄,  
cepit lamētari q̄captā fraudulētia decepiss̄. Lui illa: Olim tibi dixi/  
q̄sce aut certo p̄ge: et nō audisti. Discant ḡ alij in malo tuo/q̄ negleci  
sti incauta boni tuum. Et h̄ dicto damnauit eam. Respicit hec para  
bola illos q̄ satis docti de piculis incaute cadunt.

Secūda nola est: mirari de casu alioꝝ et cadere. Sunt q̄ dum co  
gnoscit aliq̄s cecidisse/miranꝝ sup h̄: et nesciut quēadmodū se satis si  
ghare debeat pedib̄ et manib̄: et satis admirari nequunt. Miz ē q̄ tas  
lis p̄sona cecidit: q̄s diabolū in tam clarovitro q̄suiisset: p̄us turram  
putassent. q̄s h̄uc hoīem cecidisse. Lenties se cruce signant: et replicant  
(Nummer dernomens) et nibilominus post tātam admiratōem nō ca  
uent/sed cadūt. Q̄ vtiā saltē post admiratōem cauteret/ne et tu in ad  
miratōem hoīem venires: et a vulpe prudētā disceres: de q̄ parabolice  
dī: Quia cū leo esset deficiēs/languorē fingebat: et p̄ eam fallaciā ceter  
e bestie ad visitādum regē introibant: leo v̄o v̄tinuo occidebat eos.  
Vulpes aut̄ veniētes an speluncā steterūt salutātes eum: vna'a leone  
interrogata/q̄re nō intrasti: ait: q̄r video intrātū v̄stigia/creūtū v̄o  
nulla. Sic aliorū picula nobis sunt salutifera. Felix plane quē faciunt  
aliena picula cautū. Sic et eadē vulpecula eusasit piculū: cū leo q̄reret  
a bestijs si oleret ei os: q̄ r̄ndebat nō olere/sed redolere tanq̄ mendas  
ces: q̄ v̄o dicebat q̄r oleret/tanq̄ v̄turneliātes et criminis lese maiestas  
tis rei occidebat. Ipa aut̄ interrogata dicit se catarr̄ pati: neq; dñudi  
care posse. Simile de lupo in bireto rubeo: sumptū (vt fert) a Guiar  
do cācellario Parrbisien. postea Tornacen. epo in spc. hist. pte. iij. li. iij  
dist. xj. in fine. qđ tñ nō recensui: q̄r minus scuerz/ideo incōgruum tem  
pori arbitratus.

Tertia nola: p̄pati cadentib̄ et cadere. Sunt q̄ magnā h̄nt cū stul  
sis q̄ passionē (sicut Democritus/q̄ errores humanos miserat sp̄ fles  
bat) et tñ nibilominus sibi a simili casu nō cauent. Q̄ dicūt miseret me  
illius boni hoīis q̄ sic diffamatus est: inuoluit huic vitio: ita perit: p̄pū  
q̄r̄ cor meū/cū cogito q̄r̄ oēs vie plene fatuū. Et ita est o frater. Dēs  
vie iniquitatū plene sunt fatuū: et in eis casus fatuor̄ videm⁹. Sed nō  
vt et nos similr̄ cadam⁹/ sed caueam⁹. Cautes sunt nō vt impinges  
et ruas/sed vt caueas et declines. Aperi oculos: ecce via illa mōtosa et  
ardua supboꝝ h̄: suos cautes. Jacet in ea lucifer cum suis p̄plicib̄ et  
oēs q̄ sunt ex pte eius sugbi q̄z rex est: nō vt in eis impinges ruas/sed  
vt caueas. In via illa lutosa paludosa luxurie (Kotlachben) iacent cau  
tes David et Maria egyptiaca/ vt te aliena faciat in cautib̄ his cau  
tū. Sic in via spinosa auaricie iacet Matthaeus/Zacheus/sed et Ius

# Turba. XXXIX

## XIII

Das turpissimum / ut declines. Fac ḡ sp̄atere: sed noli similia facere. Ter  
reat te ne eadas Iude casus irrepabilis. Eleuer te a casu misericors il  
la Matthei et Zacheri susceptio: spera et tu q̄ ad pniat̄ te admittat̄  
d̄ns. Sed absit inq̄s / ut cum Iuda participium habeas. Et utinā ab̄ s  
sit / et nō essent q̄ exemplo eius rucrēt̄. Plane achuc sunt ch̄:um hodie  
vendētes. Ch̄:is est vitas: ch̄:is est charitas: ch̄:is est iusticia. Perbis  
be falsum testimoniu: p̄ pecunia / et veritatē nega: et ch̄:m vendidisti: q̄z  
vitas est. Societatem fraternitatis discordie peste p̄macula / et charis  
tatem q̄ christus est vendidisti: fm Bedam. Quid multa: omnes fm  
Prigenem q̄ p̄ temporalib⁹ et mūndialib⁹ rebo iustinā desertint: deū q̄ ē  
iusticia vēdunt: ait Ludol. Nunc vade ḡ et p̄ patere tibi ipsi: et miscre  
aie tue/ān dia placēs deco: et cū fatuus nō cadere.

Quarta nola est: p̄temnire et irridere cadētes / et tñ cadere. Sūt q̄s  
dam nō p̄tēti q̄ cognoscunt̄ et mirant̄ aut p̄patiunt̄ / s̄ etiā fatuos p̄tēs  
hunc et irridēt̄: et tñ ita fatui sunt vt q̄s p̄temnūt̄ et irridēt̄ imitari non  
vereant̄. His talē videre. Intuere phariseū stantē et oratē in templo:  
Gr̄as ago tibi d̄ne / q̄z nō sum sicut ceteri homīn̄ raptōres/adulteri/in  
iusti/velut etiā h̄ publican⁹. Ecce p̄temptorē fatuoz / et tñ ip̄e in ea fa  
tuitatē cecidit: teste sapia. Dico vobis / q̄z h̄ descēdit iustificat̄ ab ill̄o.  
Et in h̄ vesp̄ ē vbū: Irrisores irrisis sunt detriores. Audi Paulum S  
frat̄: Qui se existimat stare videat ne cadat. Quod illi hodie/tibi cras  
erit: ḡ cane. Gieit Ambros⁹ q̄ndā ridēct̄ casu: in alteri⁹; et ait qđ dis  
ri: Qui se existimat et c̄. Et irrisor morū cecidisse legit̄.

Quinta nola est: cadentes hortari vt surgat / et tñ cadere. Respicit  
hee nola me et inibi sil̄cs p̄dicatores aliosq; q̄ hortant̄ exurgere a mas  
lis: quos vt in fatuitatē veniāt/totis diabolus virib⁹ conat̄ d̄cēpe / et  
multoz salus aut damnatio ex his depēdcat. Esto ei⁹ electissima/ona  
ger in eremo venenatio eius: vt d̄ Job. et exponit̄ a btō Grego. Totū  
p̄odus pl̄iū v̄sum est in Saul regem/in pl̄atu et p̄dicatore. Numq; qui  
auertit equū antecessorū (das vorrof) oēs sequētes vna cū curru as  
uerrit. Audiāt hi fatui fabulā de palūb̄is/vulpe et passere/quā ponit et  
deducit d̄ns Joā. Herson sup Magnificat. lxxviii. A. et tādē sapiam  
discat. Nidificabāt inq̄t palumbi siluaz in arborz p̄ccitate more suo:  
circuibat vulpes ad radices se p̄minans ascensura/se nidos c̄mīces cū  
setib⁹ direprūra/nisi pullulus libi p̄jceret vnus. Trepidat̄s palumbi  
bi agebant qđ petebat: et abibat. Reuertebat̄ ad simile/quousq; passer  
dato palumbis p̄filio/stinere se nidis suis: vulpes a fraude sua fraus  
data est: sed in passere v̄tit insidias/nō virib⁹ sed adulatōe. Erat in du  
mo passer: vulpes astuit brificans auiculas/q̄ volatu suo se p̄tegrēt  
a bestijs et laq̄is terre. Sed h̄ vnū dec̄t (inq̄t) qua rōne p̄tra v̄ntoruz  
turbines et frigora se p̄tegat̄. Voluit passer gl̄ari et p̄cionari cum gar  
culo: r̄nquit se p̄ccatōem habere/dum slabat bocas a simistris:merges

D iii

# Sicutorium

bat eī caput sub plumis ad dexterā: et ecōtra si a dextris. Fingēs vnl  
pes se nō satis audire, ppter distantiā, ptribebat alloqum. Dilapsus ē  
passer ad ramos primiores terre. Quesuit vulpes; dum vetus slabat  
ab anteriori qd agebat. Sic(ait) dicitrēs caput ad pectoris plumas  
Exiit vulpes in nō vidētem: et deceptā in blāditibz vorax rapuit. Ec  
ce passerē nostrop̄ fatuoz more alios bortātem/a periculo tamen mi  
nime cautum.

**I** Sexta nola est: punire fatuos cadētes et nihilominus cadere. Sūt  
qui vbo immo et facto fatuos nedū cognoscūt/miran̄/miserant/conz  
temnunt et bortant; sed etiam pumūt: et nihilominus corundē fatuita/  
tem non declinat; sed eam sectant̄. Non vtiqz parui fatui: qz cop̄ sunt  
et vition̄ scuerissimi vtores qbz maxime indulgēt. Quatit horū nolas  
b. August. in lib. zfessionū pmo. Delectabar inqz ludere/ et vindicabat

**T** in nos ab eis q talia agebat. Sed maiop̄ nuge negocta vocan̄: pucro  
rum aut̄ talia cū sint pumūn̄ a maioribz: et nemo miseraf̄ pueros/ vel  
illos vel vtros. qz: nisi vbo approbet qz qz bonus rex arbiter vapulasse me  
qz ludebā puer pila: et ludo impediēbar quo minus celere discrē litera  
ras/qbz maior deformius ludere: haud aliud faciebat idē a quo vapu  
labā. Qui si in aliqua qstiuncula a zdoctore suo vici⁹ esset/magis ira  
bili atqz inuidia torqret/ qz ego cū in certamine pile a collusore supera  
bar. Hec ille. Sciat se h notari parētes/q pucez sui locū pcussoře ini  
stum irrōnabilr̄ vberat moti ira/nō charitate aut iusticia. Similr̄ q  
iratū et ztumeliantē ztumelijs et iracūdie irrōnabilr̄ corripit: quead/  
modū quotidie fieri videmus/ et nos ipi facimus: qz quis raro animad

**3** uerramus. Quid bi qz q cecus cecū ducit: et cancer de retrogrado  
incestu cancer repbēdit. Mēntior si nō talis erat Judas/cuius infelis  
cē memoria in euāgeliō fecim⁹: ecce acri vbo repbēdit Magdalena; z  
qz vnguētū p̄ciosum inutilr̄ (vt putabat) et indigne effudit. Et ipē lon  
ge peiora cū hec faceret aio v̄sabat: qz p̄e q furtū/q homicidiū/q  
pditionem magistri sui, p̄ triginta denarijs cogitabat. O Juda mercator  
pessime/qd Magdalena mordes/rephendis/ et v̄bis ztumeliosis pu  
nis sup vnguētē p̄ditōe p̄ciosi: et tu pdere p̄ciosissimū eurenū machis  
naris/z hodie vilissimo vēdis p̄cio. Ecce carbūculū illū/oēm boiem  
venietem in hūc mūdū illuminatē/immo ab eterno lumē de lumine p  
cedēs p̄ triginta denarijs vēdis. Magnetē illū z nobilissimū adamaz  
rem/dilectū/rubicūdū/sup z p̄ filijs boim speciosum/attrahētē reges  
de vltimis finibz terre: Matthēu de thelonco/Zachēum de arbore/ z  
Magdalena de luto fecis: immo cū exaltat⁹ esset oia ad se trahētē/vē  
dere gestis p̄cio vilissimo. Margarita illam p̄ciosissimā/in zcha vteri

**V** vaginalis spūscti rore zceptā. Quid multa: cū i q thesaur⁹ reclusus ē  
ois sapie et scie dei Coll. ij. ita vilipēdis vt p̄ nibilo cum reputes: et ad  
volūtate exhibeas vēdentiū dicēs; Quid vultis mibi dare et ego voz

# Turba. XXXIX. XIII

bis cum tradat. Siccine prudēs et fidelis seru⁹ et peurator debuit agere: Quō o effrenis tatis criminib⁹ implicat⁹ audebas Magdalēnā tā acerbe corrigere. Hui⁹ crudelis imitatores sūt bac notati nola: qz recte in speculo depicti vident tanqz pcutiētes et trudētes.

Septima nola est: pprīo factō pterito et piculū nō 2monfieri. Hūt qz nō alioz piculū effecit cautos immo neqz pprīū piculum: in qz cuz freqntius fuissent 2stituti: tñ nihilominus redeunt in idipm. O fatue stolidior asino. Cadit asinus in loco certo/ et ad eūdem et redcat sp eu qz vadat/nemo etiā fustib⁹ cogere p:tu aut̄ stolidior in idē redis. Aui cula decipulā in qz semel eripit⁹/ppetuo vitat: et deus te eruit a maris mis piculis et decipulis/ et adhuc nō vitas. Eripuit de periculo intersfectois/de infamia/cui crebro primus ppter adulteria tua fuisti; de pestilentiā aut alijs languorib⁹ mortalib⁹ euasisti; de conflictu in bellis et alijs innumeris; et adhuc redis. Rep̄bendunt Christū discipuli: Num volebant te iudei interficere/ et itez vis ire in iudeam. Noli o frater taz stolid⁹ esse:memor esto pteritor dicyz/rbi fuisti/ex qbz euasisti. Esto gratus deo liberatori: et noli redire in veterē stulticiā. Seruat episcopus qdam rotas in sui humilitate: qz genitor suus rotaz crat opifex. Reseruat qdam diues parrhisiēi. discū: quo cū paup esset/solebat de macello diuitib⁹ ementib⁹ carnes deferre in eoz edes: in magnisqz festiuitatib⁹ cūdem sibi pferri iubebat in speculū et memoria pterite sue paupertatis. Et tu in dieb⁹ bonoz noli esse immemor maloz: ut recitat⁹ in spec.morali/pte.ij. dist. xxxvij. Sed ve stultis qz alijs magis de se qz sibi credūt: ptra id Lato. Plus alijs de te qz tu tibi credere noli. Ne qz noscūt/qz sibi sit curta supeller: casum suū estimāt saltū. Numqz qz ita seducunt ab adulatorib⁹: quēadmodū pueruli fatuelli a nutricib⁹ et lactantib⁹: qz cum eccliderint: eis inqunt/tace qz saltasti. Proh dolor deus meus/quot ex magnis pserit⁹ platia et pincipib⁹ his nutricib⁹ seducunt: et grauissimos casus saltus esse putat. Non sic nō sic pnceps ille sapiētissimus: de quo ibidē in spe.mor.li.ij.pte.ij. dist. xj. dr: qz cū rer qdam collaterales suos interrogaret dicens: Quid de me dicunt hoīes in regno meo. Dixerūt ei: Dñe qd diceret de robis nisi om̄e bonū: oēs laudat vos et amāt/dicētes qz nunqz fuerit pnceps melior vos. Rursum interrogauit eos: Vos aut̄ qd dicitis: qd de me sentit⁹. Rñderūt: Nos dicimus dñe: qz sitis sapiētissimus/benignissimus/largissim⁹/piissim⁹/aiosus/bellicosus/deo et boib⁹ gratus. Indignat⁹ rex/vides illoz infidelitatē et falsitatē vboz/dixit eis: Si forescs (qui me nō nouerūt: qz facta mea non vident) falso me laudant/non est misrum. Sed vos qz mecū quotidie elitis/ et vitam meā videtis/scitis eos rum contraria que in me laudastis: ideo mendaces et seductores vos reproto: qz bucusqz me vestris blandis sermonib⁹ decepit⁹/ et in multis virtus enutristis; iam nō sum puer:nec deinceps tales habeo nutriz.

D. iij.

# Inquietorum

ces. **G**os dicitis me prudētem: ego video q̄ inutilia h̄cupisca & appē  
tām noctura. Saluti mee necessaria amitto: & mitto straria: in ociosi  
tābo/vanitati & q̄d peius est in pñciosis opib⁹ totū tpa expendo:  
Quare ḡ me in nullo laudabili mendaciter laudare pñumpstis. Rez  
cedite a me: q̄z pñlum & pñortū vestꝝ vilipēdo: quō em̄ in vobis pñfiz  
dere possum/ q̄ in tñalib⁹ tanq̄ minus necessarijs mibi fidel⁹ pñulat⁹  
q̄ de necessarijs aie mee saluti metā impie seduristis. Utinā sic sacerē  
oēs plati/tales piculosissimos homines, pñcul abūciendo/quo cautores  
essent. Rogemus.

## Feria. v. cene domini. xij. Aprilis.

Stultorū infinitus est numerus. Eccl. i. Euangeliū.

**Q**uidragesima turba est inquietorū (Ungerū wig narrē) To  
lerare nō potētes detractorū liguas. Dinoscūt bi tribō nol.  
Prima nola est: occasioñes detractionū nō amouere:  
Sunt q̄ ingeñ q̄rulan̄ sup detractōib⁹ sibi factis: s; nō co  
gnoscūt q̄ ipi taliū occasioñē pñstant. Volūt b̄ e fami castitatis: & ipsi  
nolūt pñorta vitare feminaz. Liberalitat⁹ & nō cessare a rapinis. Hu  
militatis/ & a morib⁹ supbis non cauere: ne q̄ se (vt Jesus Christus dō  
minus noster) in opib⁹ humilitatis exercere. Dicunt aliquando quia  
sufficiat eis eoz pñcia. Sed non est ita: oportet etiā pñmo viuere. Et  
qd ḡ faciam vi occasioñes amoueam. Laue peccata & mala/ & simile  
omnē spēm mali. Sic iubet Ap̄lus: Ab omni specie mala inq̄ absti  
nere vos. i. Thessa. vlti. Nō tibi soli sed & primis viuere oportet. Scr̄  
& pñm est em̄: Diliges primum tuū sicut teipm. Detractorē admone:  
Vocandi sunt (air b. Breg.) detractores & tranquille admonēdi: eis q̄  
satisfacere modis omnib⁹ debemus. Satisfacere inq̄ in cautelam pec  
cati alieni (vt air Alexader). i. excidere causam scandali. Et cur ita: q̄a  
ut vitas de iudeis: Ne forte scandalizemus eos. & Qui scandalizauε  
& rit vñū de pusillis istis q̄ in me credunt r̄c. Secede. O q̄ felices sunt  
& q̄ se a mūdo absoluere: quēadmodū multi lctōp fecerūt: pñbete & ere  
mite/ q̄b⁹ non erat mūdus dignus. ad Heb. xj. In speluncis & cauero  
nis habitantes. Sic Helias/ sic Hieremias fugere sunt pñpulsi: quia  
mūdus nisi ei similes diligere nō p̄t. Beatus cui datū est vt secedat a  
mūdo: velut pellicanus/ nycticorax/ aut passer solitarius in recto. Pel  
licanus eremita: nycticorax in domicilio solitari⁹: passer claustral⁹ in  
recto. Vide pñmū sup Psalterio. Alter ordinat Berson. xcij. sup  
Magnifi. v. Et cur it . . . o Davide: Quia tota die exprobabant  
mibi iūmici mei: & q̄ . . . it me aduersum me iurabāt. Hoc plane  
oib⁹ seculū relinquētib⁹ est causa vel seq̄la.

Secūda nola: nō resistere. Sunt qui in seculo manēt & in solitudi  
nes eis secedere minime: Hi aliqui cū patiunt̄ mōsus detrahētiū di